

Pestprotocol Montessori Vaklyceum 2024 - 2025

Inleiding

Een officiële definitie van pesten luidt: Kinderen worden gepest als ze door één of meer leeftijdsgenoten bewust en stelselmatig worden beschadigd door negatieve acties, waarbij de macht ongelijk verdeeld is en het slachtoffer zich meestal niet kan verdedigen.

Wij stellen ons tot doel dat het gepeste kind ervaart dat het pesten serieus genomen wordt, dat er daadwerkelijk geluisterd wordt en er effectieve inspanningen gedaan worden om het probleem aan te pakken.

Het signaleren van pesten

Wij vinden het belangrijk dat pesten goed gesignaleerd wordt. Soms is pestgedrag heel goed zichtbaar, maar soms gebeurt het ook uit het zicht van de docenten en gebeurt het (steeds meer) over sociale media.

We willen goed en snel reageren op signalen van leerlingen, ouders, docenten en ondersteunend personeel (denk bijvoorbeeld aan conciërges). Kortom: het signaal is belangrijk en dit kan ons via verschillende wegen bereiken.

De aanpak bij pestgedrag: de Steungroepaanpak

In onze school wordt bij pesten de Steungroepaanpak gevolgd. Dit is een niet bestraffende, maar probleemoplossende strategie om met pestproblemen om te gaan. Bij deze aanpak wordt de verantwoordelijkheid voor een pestprobleem bij de groep gelegd. De pester(s), de meelopers en een aantal neutrale medeleerlingen worden samengebracht en gaan op zoek naar mogelijke oplossingen. Niet het beschuldigen van de pester, maar het negatieve gevoel van het slachtoffer is het uitgangspunt van de gesprekken. De groep krijgt de verantwoordelijkheid om een aantal voorstellen te doen om het negatieve gevoel bij het slachtoffer weg te nemen of te verminderen. Op die manier wil men de empathie van de pester en de medeleerlingen aanwakkeren. De Steungroepaanpak ook wel de Noblame-methode genoemd, wordt ook door het NJI (Nederlands Jeugdinstituut www.nji.nl) als effectieve aanpak beschreven.

Het Montessori Vaklyceum werkt al sinds 2018 met de Steungroepaanpak. Het voordeel is dat de kinderen geleerd wordt om iets wél te doen, namelijk zich verantwoordelijk voelen voor de kinderen in de klas en dit uiten door tips en adviezen te delen voor hoe het pestprobleem op te lossen. Het is mooi om te ervaren dat veel leerlingen mee willen

denken en invoelend zijn naar de gepeste leerling. Daarnaast past deze aanpak naadloos bij de visie van het Montessori-onderwijs.

Deze Steungroepaanpak wordt naast bovenstaande ook gebruikt voor leerlingen die niet actief gepest worden, maar die bijvoorbeeld stil en verlegen zijn en daardoor geen aansluiting bij de groep ervaren. Ook dan is het effectief om met een deel van de klas bijeen te zitten en te vragen wat helpend zou kunnen zijn voor deze leerling.

Zowel leerling en ouders (-16) moeten toestemming geven voor dit groepsgesprek. Voor de duidelijkheid; de leerling is zelf niet bij het gesprek aanwezig. De leerling en ouders worden voor en na het gesprek geïnformeerd. De schoolpsycholoog voert de gesprekken vaak zonder de coach, zodat de kinderen zo vrijuit mogelijk kunnen spreken. Regelmatig is er een stagiaire van het Ondersteuningsteam bij aanwezig.

Ervaringen van leerlingen

Sharon (deelnemer Steungroepgesprek) op de vraag hoe ze deze aanpak heeft ervaren: *'Eerst was het wel gek, want een deel van de klas moest naar het Ondersteuningsteam. We kregen allemaal de beurt van de schoolpsycholoog en mochten vertellen hoe wij dachten dat we de gepeste leerling konden helpen. We konden best wel veel bedenken. Het was ook best leuk om zo samen te zitten en we misten hierdoor een les en dat was ook niet erg. Een week later moesten we weer komen en vertellen wat we gezien hadden in de klas. De schoolpsycholoog vertelde ons dat de gepeste leerling aan haar had verteld dat het veel beter ging. Het voelde heel goed dat wij dat hadden gedaan. Hiervoor kregen we ook de complimenten van onze coach en de schoolpsycholoog'.*

Kim (gepeste leerling)

'Ik vond het heel spannend dat een deel van de klas over mij sprak terwijl ik er niet bij was, maar ik was ook wel blij dat ik er niet bij hoefde te zitten' Ik merkte de volgende week al dat ze anders tegen mij deden. Eén jongen maakte nog wel een opmerking, maar toen kwam een klasgenootje voor mij op. Ook nu gebeurt dit nog wel eens, maar veel minder vaak en nu vind ik het wel goed zo. Ik heb ook nog door de gesprekken met een stagiaire van het Ondersteuningsteam geleerd wat ik anders kan doen en hoe ik anders kan denken, dat heeft me ook geholpen'.

Pesten en social media

Pesten via sociale media gebeurt regelmatig. Voor ons als school, maar ook voor ouders, is hier lastig grip op te krijgen. We zetten stevig in op preventie en voorlichting om vooral het bewustzijn bij kinderen te vergroten over de pesten en de sociale media, bijvoorbeeld door de dagstarten van coaches en diverse voorlichtingen.

Voorlichting bureau Halt

De eerste- en tweedejaarsleerlingen krijgen van Bureau Halt een voorlichting over cyberpesten. De leerlingen krijgen inzicht in cyberpesten en de mogelijke gevolgen hiervan. Hierbij wordt er ook stilgestaan bij de straffen n.a.v. cyberpesten. Ook wordt er uitgelegd welke straffen er zijn wanneer cyberpesten plaatsvindt. Na de uitleg gaan de

leerlingen in groepjes werken aan een fictieve casus. Tot slot wordt deze casus nabesproken met de Halt medewerker.

Naast de bovenbeschreven voorlichting voor de leerlingen, bieden wij ook een ouderavond aan over cyberpesten. Deze ouderavond wordt georganiseerd door bureau Halt. Zo zorgen wij dat ouders ook geïnformeerd zijn. Hierna is er uiteraard ook alle ruimte om vragen te stellen.

Dagstart

Naast de voorlichtingen van Halt besteden de coaches van de leerlingen ook aandacht aan het onderwerp cyberpesten. De leerlingen krijgen een dagstart die gaat over dit thema. De coaches leggen uit wat cyberpesten is en wat de gevolgen hiervan zijn. Dit wordt visueel ondersteund door een PowerPoint. De leerlingen maken vervolgens een Kahootquiz op hun laptop, om inzicht te krijgen in hun kennisniveau. Ook kunnen zij vervolgens in de groep hun eigen mening geven over dit thema. Op deze manier ontstaat er een groepsgesprek met de klas en coaches over het onderwerp, waardoor we hopen dat de drempel voor dergelijke toekomstige gesprekken verlaagd wordt.

Monitoring en evaluatie

Het monitoren, evalueren en eventueel bijstellen van een protocol is cruciaal om het goed te borgen. Daarom wordt dit pestprotocol tweemaal per jaar geëvalueerd, tijdens teambesprekingen met de docententeams en het ondersteuningsteam.

Jaarlijks worden er leerling enquêtes afgenomen over het welzijn en de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Dit gebeurt middels de veiligheidsmonitor, waarmee de sociale veiligheid wordt gemeten. De uitkomsten van deze monitor worden vervolgens grondig geanalyseerd met het MT, kwaliteitscoördinator en ondersteuningscoördinator. Hier vloeien drie speerpunten met concrete acties uit voort, welke het volgende schooljaar geïmplementeerd worden binnen de school.

Naast bovenstaande evaluatiemomenten, evalueert ook de coach regelmatig het welbevinden in de klas. De coach ziet de klas tweemaal per week, tijdens dagstarten. De coach ziet de coachleerlingen daarnaast minstens eens per week op individueel niveau. Op dat moment kan het welbevinden van de leerling gemonitord en besproken worden. Naast deze vaste momenten is de coach altijd aanspreekpunt voor de leerlingen voor signalen van (on)veiligheid en overige thema's. De coach kan vervolgens, indien nodig, opschalen naar IOT en/of teamleider.